

TOELICHTING bij het besluit tot vaststelling van een beschermd dorpsgezicht te VRIES, gemeente Vries.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 039) door een stippellijn omgrensde gebied.

Het kerkdorp Vries, eens de hoofdplaats van het dingspil "Noorderveld", is ontstaan op het noordelijke gedeelte van het Drentse zandplateau, ter plaatse waar een klein beekje, de Run-sloot, ontspringt. De esgronden bevinden zich aan de westzijde en strekken zich uit tot aan het beekdal van de z.g. Maassloot. Vries is een nederzetting, die vanouds wordt gevormd door een aantal boerderijen, gegroepeerd om een centraal gelegen ruimte, de Brink. Door allerlei wijzigingen en vernieuwingen en ook door de aanleg van een nieuwe weg voor het doorgaande verkeer is aan de periferie van de zich allengs uitbreidende plaats veel van het oude karakter verloren gegaan. De oude dorpskern, de Brink, is evenwel juist doordat de verkeersweg er buiten langs is gelegd nagenoeg ongeschonden bewaard gebleven. Zowel door de fraaie beplanting van de rechthoekige ruimte, als door de kwaliteit van het merendeel van de aan vier zijden aanwezige bebouwing, heeft zij haar oorspronkelijke aspect behouden.

Aan de oostzijde van de Brink is één van Drente's oudste en tevens belangrijkste kerkgebouwen gelegen. Hiertegenover bevinden zich enige hoeven n.l. Brink 8 en 10 en Brinkstraat 1 en 3 die oudheidkundig gezien van belang zijn. Met de overige panden, alle goed van schaal, verlenen zij aan de ruimte, die met haar hoge geboomte het besloten karakter vertoont aan de Drentse brinken eigen, een waardig en rustig landelijk cachet, dat zich uitstekend aanpast bij de voorname dorpskerk.

In verband met de oudheidkundige waarde van een tweetal aan de oude Rijksweg in de onmiddellijke nabijheid van de Brink gelegen boerderijen de nrs. 5 en 7 zijn deze mede in het dorpsgezicht opgenomen.

De onderhavige aanwijzing beoogt niet een algehele bevrizing, maar heeft tot strekking het treffen van zodanige stedenbouwkundige maatregelen als noodzakelijk om het behoud en het voortbestaan van deze karakteristieke dorpskern te waarborgen.